

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس
دوره کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی

با ۲ گرایش:

۱- بازاریابی جهانگردی

۲- برنامه‌ریزی توسعه جهانگردی

گروه علوم انسانی

کمیته تخصصی مدیریت

در جلسه ۳۳۷ (فوق‌العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸ که در
ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی تشکیل شد به تصویب رسید.

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی

گروه: علوم انسانی
رشته: مدیریت جهانگردی
دوره: کارشناسی ارشد
کمیته تخصصی: مدیریت
گرایش: ۱- بازاریابی جهانگردی
۲- برنامه‌ریزی توسعه جهانگردی
کد رشته:

شورای عالی برنامه‌ریزی در جلسه ۳۳۷ (فوق‌العاده) سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸ که در ادامه جلسه ۴۱۴ تشکیل شد براساس طرح دوره کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده، و مقرر می‌دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم‌الاجرا است.
الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشند.
ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم‌الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

رای صادره جلسه ۳۳۷ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸،

(ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه ریزی)

در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی با ۲ گرایش:
بازاریابی جهانگردی و برنامه ریزی توسعه جهانگردی که از طرف
گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.
۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رای صادره جلسه ۳۳۷ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۸، در خصوص
برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی، صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایید.

دکتر حسن خالقی

دبیر شورای علوم و آموزش عالی

بسم الله الرحمن الرحيم

فصل اول

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی با ۲ گرایش بازاریابی جهانگردی و برنامه‌ریزی توسعه جهانگردی

ضرورت و اهمیت دوره

بسیاری از اقتصاددانان بین الملل، جهانگردی را به عنوان بزرگترین صنعت دنیا شناخته‌اند. این فعالیت اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی از طریق سرمایه‌گذاری روی گردشگران داخلی و خارجی حمایت می‌شود. این سرمایه‌گذاریها، برای متخصصان فرصت مناسبی است تا بتوانند در مورد توسعه مقاصد و هدفها و بازاریابی صنعت جهانگردی برنامه‌ریزی نمایند. توفیق پایدار در توسعه جهانگردی اساساً نیازمند دانش آموختگانی است که بتوانند مشکلات و مسائل جهانگردی را شناسایی نموده، در مورد آنها چاره‌اندیشی کنند. در عین حال این متخصصین کیفیت خدمات را در سطح استانداردهای مطلوب جهانی ارتقاء داده و میزان مشارکت مالی بخش‌های مختلف اقتصادی روی پروژه‌های خاص جهانگردی را بررسی می‌کنند. حضور مدیران و برنامه‌ریزان آگاه به ابعاد مختلف موضوع جهانگردی، دستیابی به توسعه‌ای پایدار که در آن هم منافع اجتماعی اقتصادی و فرهنگی نسل حاضر مدنظر قرار گیرد و هم منابع جهانگردی برای نسلهای آینده محفوظ بماند را تسهیل خواهد نمود و از این قبیل جهت آموزش و تربیت این متخصصین یک ضرورت ملی به شمار می‌رود.

اهداف دوره:

صنعت جهانگردی یا گردشگری که در دو دهه گذشته رشدی شتابان را شاهد بوده است در دنیای امروز به عنوان مهمترین صنعت اشتغال زا و یک بخش کلیدی در اقتصاد بسیاری از کشورهای جهان مطرح است. کشورهای در حال توسعه نیز تا زمانی که موانع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی را که بر سر راه رشد قابل قبول جهانگردی وجود دارد مرتفع ننمایند، یک امکان سهل الوصول توسعه را از دست داده‌اند. امروز دولتها، رهبران صنایع بزرگ و صاحب‌نظران دانشگاهی همه به آینده بسیار موفق این صنعت بیش از گذشته اذعان دارند، دستیابی به توفیق صنعت جهانگردی نیازمند تلاش نیروی

انسانی ماهر و تصمیم گیران متخصصی است که از توان برنامه ریزی و مدیریت بخش های مختلف این صنعت برخوردار باشند. براین اساس هدف اصلی این دوره آموزش و تربیت نیروی انسانی ماهر در برنامه ریزی، تصمیم گیری، مدیریت و اداره واحدهای مختلف صنعت جهانگردی است.

تعریف دوره :

دوره کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی یکی از دوره های تحصیلی آموزش عالی است که هدف از ایجاد آن آموزش نیروی انسانی متخصص مورد نیاز صنعت جهانگردی و ارائه بینش های علمی لازم جهت اداره اثربخش و کارآمد سازمانهای مرتبط با این صنعت است. در این دوره دانشجویان با یافته های نوین مدیریت جهانگردی، به عنوان یک مقوله علمی مستقل آشنا خواهد شد.

طول دوره:

طول دوره حداکثر ۶ نیمسال تحصیلی براساس آیین نامه آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری خواهد بود که شامل واحدهای درسی و پایان نامه است. در هر نیمسال تحصیلی جوانب مختلف یکی از معضلات کاربردی و علمی مدیریت جهانگردی مورد بحث قرار گرفته، دانشجو برای مواجهه با آنها آماده می گردد.

تعداد واحد درسی:

تعداد کل واحدهای درسی در دوره کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی با دوگرایش بازاریابی و برنامه ریزی توسعه ۳۲ واحد و به شرح زیر می باشد:

۱ - دروس پیش نیاز	
۲ - دروس مشترک	۲۰ واحد
۳ - دروس اختصاصی	۸ واحد
(در هر یک از گرایشهای بازاریابی و برنامه ریزی توسعه مشخص شده است).	
۴ - پایان نامه	۴ واحد
جمع	۳۲ واحد

نقش و توانایی فارغ التحصیلان این دوره :

شرکت کنندگان در این دوره افزون بر آشنایی با مسایل نظری دانش مدیریت جهانگردی و توانایی های نوین مدیریت جهانگردی و جایگاه آن در عرصه عمل آشنا خواهند شد دانش آموختگان این دوره پس از فراغت از تحصیل قادر خواهند بود در مدیریت واحدهای سازمانی مرتبط با صنعت جهانگردی مشغول به خدمت موثر شده ارتقاء اثر بخشی و کارایی این واحدها و همچنین تهیه و اجرای طرحهای تحقیقاتی برای توسعه فعالیت های علمی و چاره یابی معضلات گوناگون این بخش به

نحو شایسته‌ای ایفای نقش نمایند.

ضرایب و مواد امتحانی برای کل رشته:

دانش آموختگان داری مدرک کارشناسی و بالاتر در رشته‌های مرتبط، برای ادامه تحصیل لازم است در آزمون ورودی این رشته که مشتمل بر مواد امتحانی زیر است شرکت نموده توفیق مقتضی کسب نمایند:

<u>ضریب</u>	<u>ماده امتحانی</u>
۴	۱- زبان انگلیسی تخصصی
۳	۲- برنامه ریزی توسعه و اقتصاد جهانگردی
۲	۳- روشهای کمی در جهانگردی (شامل ریاضیات کاربردی، پژوهش عملیاتی و آمار کاربردی)
۲	۴- مدیریت و بازاریابی (اصول مدیریت، رفتار سازمانی، بازاریابی و مدیریت بازار)
۲	۵- علوم اجتماعی شامل (جامعه‌شناسی، مردم‌شناسی، فرهنگ عامه و...)
۲	۶- تاریخ و جغرافیا (شامل: تاریخ فرهنگ ایران، هنر معماری ایران، باستانشناسی - نقشه خوانی، جغرافیای جهانگردی، جغرافیای جهانگردی ایران)

فصل دوّم

برنامه و جداول دروس

برنامه رشته مدیریت جهانگردی مقطع کارشناسی ارشد با دوگرایش

دروس پیش نیاز (جبرانی)

۱- شناخت صنعت جهانگردی	۲- اقتصاد صنعت جهانگردی
۳- روشهای آماری در صنعت جهانگردی	۴- مبانی برنامه ریزی توسعه جهانگردی
۵- مدیریت سازمانهای جهانگردی	۶- اصول روش تحقیق در صنعت جهانگردی
۷- مدیریت بازاریابی در صنعت جهانگردی	۸- تاریخ فرهنگ ایران
۹- جغرافیای جهانگردی ایران	۱۰- زبان انگلیسی تخصصی

دروس مشترک (دانش زیربنایی)

۱- مدیریت منابع انسانی در صنعت جهانگردی	۲- اصول مدیریت و بازاریابی خدمات
۳- سامانه های اطلاعاتی در صنعت جهانگردی	۴- مدیریت کیفیت جامع در صنعت جهانگردی
۵- محیط (ملی و بین المللی) تجارت و گردشگری	۶- تحلیل رفتار جهانگردی و تعامل فرهنگی
۷- خط مشی گذاری در صنعت جهانگردی	۸- حسابداری مدیریت (در صنعت جهانگردی)
۹- روشهای کمی در صنعت جهانگردی	۱۰- ارزیابی طرحهای توسعه جهانگردی

دروس اختصاصی - گرایش برنامه ریزی توسعه

- ۱۵- مدیریت اکو سیستم های طبیعی
- ۱۶- برنامه ریزی جهانگردی در کشورهای در حال توسعه
- ۱۷- مدیریت استراتژیک گردشگری
- ۱۸- سمینار در مسائل جهانگردی پایدار

دروس اختصاصی - گرایش بازاریابی

- ۱۱- بازاریابی بین المللی در جهانگردی
- ۱۲- رفتار مصرف کننده در جهانگردی
- ۱۳- بازاریابی محصولات جهانگردی
- ۱۴- سمینار در مسائل بازاریابی جهانگردی (تحقیقات بازاریابی)

پایان نامه

فصل سوم

سرفصل دروس

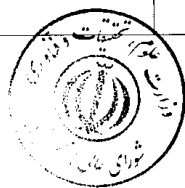
الف - دروس پیش نیاز رشته مدیریت جهانگردی در مقطع کارشناسی ارشد:
 دانشجویان ورودی برحسب سابقه تحصیلی خود لازم است حداکثر یک نیمسال از دروس زیر را به عنوان دروس
 جبرانی پیش از آغاز دروس مشترک و اختصاصی بگذرانند.

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		
			نظری	عملی	جمع
۱	شناخت صنعت جهانگردی	۲	۳۲	—	۳۲
۲	اقتصاد جهانگردی	۲	۳۲	—	۳۲
۳	آشنایی با روشهای آماری در تحقیقات جهانگردی	۲	۳۲	—	۳۲
۴	برنامه ریزی توسعه جهانگردی	۲	۳۲	—	۳۲
۵	مدیریت سازمانهای جهانگردی	۲	۳۲	—	۳۲
۶	اصول روش تحقیق در جهانگردی	۲	۳۲	—	۳۲
۷	مدیریت بازاریابی در جهانگردی	۲	۳۲	—	۳۲
۸	تاریخ فرهنگ ایران	۲	۳۲	—	۳۲
۹	جغرافیای جهانگردی ایران	۲	۳۲	—	۳۲
۱۰	زبان انگلیسی تخصصی	۲	۳۲	—	۳۲
۱۱	مبانی جامعه شناسی	۲	۳۲	—	۳۲
	جمع	۲۲	—	—	—

ب - دروس مشترک رشته مدیریت جهانگردی در مقطع کارشناسی ارشد :

پیش نیاز زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
	۳۲	—	۳۲	۲	مدیریت منابع انسانی در در صنعت جهانگردی	۱
	۳۲	—	۳۲	۲	اصول مدیریت و بازاریابی خدمات	۲
	۳۲	—	۳۲	۲	سامانه های اطلاعاتی در صنعت جهانگردی	۳
	۳۲	—	۳۲	۲	مدیریت کیفیت جامع در صنعت جهانگردی	۴
	۳۲	—	۳۲	۲	محیط ملی و بین المللی تجارت و گردشگری	۵
	۳۲	—	۳۲	۲	تحلیل رفتار جهانگردی و تعامل فرهنگی	۶
	۳۲	—	۳۲	۲	خط مشی گذاری در صنعت جهانگردی	۷
	۳۲	—	۳۲	۲	حسابداری مدیریت (در صنعت جهانگردی)	۸
	۳۲	—	۳۲	۲	روشهای کمی در جهانگردی	۹
	۳۲	—	۳۲	۲	ارزیابی طرح های توسعه جهانگردی	۱۰
				۲۰		جمع

ج - دروس اختصاصی - گرایش بازاریابی جهانگردی :

پیش نیاز زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
	۳۲		۳۲	۲	بازاریابی بین الملل در جهانگردی	۱۱
	۳۲		۳۲	۲	رفتار مصرف کننده در جهانگردی	۱۲
	۳۲		۳۲	۲	بازاریابی محصولات جهانگردی	۱۳
	۳۲		۳۲	۲	سمینار در مسائل بازاریابی جهانگردی (تحقیقات بازاریابی)	۱۴
				۸	جمع	

دانشجویان برای تکمیل برنامه آموزشی خود موظفند ۴ واحد پایان نامه اخذ نمایند.

د - دروس اختصاصی - گرایش برنامه ریزی توسعه جهانگردی :

پیش نیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
	۳۲		۳۲	۲	مدیریت اکو سیستم های طبیعی	۱۵
	۳۲		۳۲	۲	برنامه ریزی جهانگردی در کشورهای در حال توسعه	۱۶
	۳۲		۳۲	۲	مدیریت استراتژیک گردشگری	۱۷
	۳۲		۳۲	۲	سمینار در مسائل جهانگردی پایدار	۱۸
				۸		جمع

مدیریت منابع انسانی در صنعت جهانگردی

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: نظری

پیش نیاز:

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با مسائل مربوط به برنامه‌ریزی نیروی انسانی در زمینه‌های جذب، بهسازی، نگهداری و کاربرد نیروی انسانی در واحدهای گردشگری، ایجاد مهارت‌های لازم برای دانشجویان در تحلیل و حل مشکلات مربوط به امور کارکنان یک موسسه خدماتی صنعت گردشگری.

سرفصل درس:

- مفهوم و سابقه تاریخی مدیریت انسانی در صنعت گردشگری.
- نگرش سیستمی به مدیریت منابع انسانی.
- مطالعه تاثیر شرایط سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در طراحی سیستم نیروی انسانی.
- طرح‌ریزی، برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی نیروی انسانی.
- روشهای نیرویابی وگزینش .
- ارزشیابی شایستگی کارکنان و لزوم این اقدام در واحدهای خدماتی.
- آموزش کارکنان ومدیران در جهت رفع نارسائی‌ها .
- لزوم توجه به تندرستی کارکنان در واحدهای گردشگری و برنامه‌ریزی امور بهداشتی درمانی، ایمنی و تربیت بدنی.
- روان درستی و تقویت روحیه کارکنان از طریق تقویت انگیزه‌های معنوی و رعایت عدالت در محیط کار، تامین امکانات رفاهی و زیستی .
- بررسی قانون کار وتامین اجتماعی.
- بررسی قانون بیمه بیکاری و اقداماتی که به آن مربوط می‌شود.
- جبران خدمات کارکنان و بررسی طرحهای بهینه پاداش در صنعت گردشگری.
- برنامه‌ریزی و صنعت خدمتی در واحدهای گردشگری.

اصول مدیریت و بازاریابی خدمات

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: نظری

پیش نیاز:

هدف: شناخت خدمات و فرایندهای مربوط به آن در تماس مشتری با سازمان و بالعکس از یک سو و شناخت ابعاد مختلف کیفیت و راهبردهای اداره و بازاریابی خدمات از سوی دیگر.

سر فصل:

- شناخت مفاهیم خدمت، مدیریت خدمات، مدیریت بازار، بازاریابی خدمات.

- شناخت فرایندهای خدمات.

- انواع تماس مشتری با سازمانهای خدماتی .

- خدمات از دیدگاه مشتریان .

- ابعاد کیفیت در خدمات.

- اداره شکایات مشتری و بهبود خدمات .

- راهبرد بازاریابی در خدمات .

سامانه‌های اطلاعاتی در صنعت گردشگری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: نظری

پیش نیاز:

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با برنامه‌ریزی و طراحی سامانه‌های اطلاعاتی، ابزارها و روشهای توسعه سامانه‌های اطلاعاتی.

سرفصل درس:

بخش اول - چگونگی تعیین نیازهای اطلاعاتی در صنعت گردشگری:

اهمیت تعیین نیازها، فنون تعیین نیازها، فعالیتهای تعیین نیازها، استراتژیهای تعیین نیازها.

بخش دوم - برنامه‌ریزی و ایجاد سامانه اطلاعاتی مدیریت گردشگری:

دیدگاههای کلی در برنامه‌ریزی سامانه، ابزارها و روشهای ایجاد سامانه، روش نظام یافته تجزیه تحلیل، سطوح تجزیه و تحلیل.

بخش سوم - استقرار سامانه اطلاعاتی مدیریت:

آزمایش سامانه، استراتژیهای استقرار، بازنگری پس از استقرار، ابعاد سازمانی استقرار، تاثیر سامانه اطلاعاتی مدیریت بر استراتژیهای سازمان.

بخش چهارم - سامانه اطلاعاتی مدیریت جهانگردی در آینده:

روندها در تکنولوژی سامانه‌ای اطلاعاتی.

مدیریت کیفیت جامع در صنعت جهانگردی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

تعداد ساعت: ۲۴ ساعت

پیش نیاز:

هدف: آشنا نمودن دانشجویان با مفاهیم کلی مدیریت کیفیت جامع در مدیریت صنعت جهانگردی، کاربرد آن بصورت فرآیندی در ابعاد گوناگون این صنعت و بهبود مستمر در فعالیتهای جهت حصول مطلوبتر اهداف این صنعت.

سرفصل درسی:

- مروری بر دیدگاهها و نظریات ارائه شده و مفاهیم مربوط به مدیریت کیفیت جامع.
- تدوین استراتژی جامع جهت بهبود کیفیت در چارچوب استراتژیهای سازمانی در سطوح گوناگون از دیدگاههای خرد و کلان.
- اهمیت توجه به مفهوم کیفیت در صنعت جهانگردی و ارکان مورد توجه آن در فرآیند اجرائی این صنعت تمرکز بر کیفیت و هسته اصلی فرآیندهای مربوط به آن (ارتباط فرایندها با برنامه‌های جهانگردی چگونگی تاثیر رضایت جهانگرد بر فرآیندها، فرایند ارزیابی بازخور جهانگرد، استفاده از شاخصهای فرآیند خدمات با کیفیت به عنوان ابزارهای رقابتی، ایجاد بانک اطلاعاتی و ارزیابی نتایج حاصله جهت بهبود مستمر و با کیفیت خدمات.
- نقش کارکنان، جهت دهی آنها به سوی جهانگرد و مسافر و ارزیابی فعالیتهای آنها جهت برنامه‌ریزی در دنیای کیفیت و نکاتی که در این خصوص بایستی مورد توجه قرار گیرد.
- نقش مدیر در مدیریت کیفیت جامع.
- نقش اهمیت و دلایل استفاده از اطلاعات و استراتژی استفاده از کامپیوتر.
- شروع به اجرای کیفیت و ابعاد گوناگون و مورد توجه در آن (مراحل پنجگانه تغییر، ارزیابی بهبود و پیوسته‌هایی که در این رابطه می‌توان فرا گرفت.
- استفاده از کیفیت در جهت فعالیتهای.

محیط ملی و بین المللی تجارت گردشگری

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع واحد: نظری

پیش نیاز:

هدف: ۱- آشناسازی دانشجویان با چهار چوب تحلیل مطالعه جهانگردی در سطح ملی و بین المللی .
۲- آماده سازی مبنایی برای درک ساختار جهانگردی و اهمیت بخش جهانگردی بین الملل: این هدف بوسیله مثالها و مطالعات قضیه‌ای در مورد ساختارهای سازمانی و روابط داخلی بین بخشهای مختلف فعالیتهای جهانگردی با مراجعه به کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه میسر خواهد شد.

سرفصل دروس:

- خصوصیات جهانگردی بین الملل، ساختار و تغییرات .
- اندازه گیری در جهانگردی بین الملل، تعاریف و منابع آماری، تغییر و تحلیل الگوهای جهانگردی بین الملل.
- شرکتهای چند ملیتی، کسب و کار در بازار مسافرتی .
- تصمیمات اقتصادی توریسم و اجتماعی در تقاضای جهانگردی بین الملل.
- اثرات اقتصادی توریسم و اندازه گیری اثرات اقتصادی جهانگردی.
- اثرات محیطی و فرهنگی و اجتماعی جهانگردی.
- خطوط هوایی بین المللی، توسعه کنترل و دخالت دولت.
- خطوط هوایی بین الملل، صرفه جویی‌ها در تور.
- نتایج جاری در جهانگردی بین الملل.
- سازمانهای جهانگردی بین المللی .

تحلیل رفتار جهانگردی و تعامل فرهنگی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

پیش نیاز:

هدف: آشنایی با جهانگردان و فرهنگهای آنها و چگونگی سلوک و رفتار با آنان به منظور اثربخش کردن هدفهای طراحی شده برای صنعت جهانگردی در چارچوب نظام ارزشی. شناخت فرهنگهای جهانگردان عمده که به ایران اسلامی سفر می‌کنند و ویژگیهای مهم و قابل ملاحظه آنان که عدم توجه به آنها موجب نارضایتی بی‌مورد می‌شود. از طرف دیگر شناخت انتظارات و رفتار جهانگردان برای مدیریت بهتر و اثربخش تر از ضروریات مدیریت جهانگردی است. در این رابطه شناخت دقیق انتظارات، هدفها و رفتارهای جهانگردان همچنین هدفها و رفتارهای ما از جهانگردان و نحوه انتظارات ما از جهانگردان تلفیق این دو مقوله که از هدفهای این درس است.

سرفصل درس:

- تعریف رفتار.
- عوامل موثر بر رفتار.
- رابطه رفتار با درون فرد.
- رفتار اجتماعی.
- هدف از جهانگردی.
- انتظارات یک جهانگرد و سیاح.
- رفتار مطلوب چیست؟
- رفتار مطلوب با جهانگردان کدام است؟
- مدیریت رفتار جهانگردان (انواع رفتارهای نامطلوب جهانگردان و شیوه‌های مناسب برخورد با آنها)
- رفتار با دیگران با توجه به فرهنگ آنان.
- تا چه میزان جهانگردان باید از ویژگیهای فرهنگی ما تبعیت کنند؟ چرا؟
- ویژگیهای عمده این فرهنگها و اصولی که ما باید در تعامل با آنان رعایت کنیم.
- ویژگیهای خاص مدیران و کارشناسان اصلی موسسه‌های جهانگردی.
- مروری بر تاریخ فرهنگ ایران قبل و بعد از اسلام و شناخت مفاخر و مشاهیر اسلامی ایران.
- مروری بر علوم ارتباطات (کلامی و غیرکلامی) و آشنایی با مفاهیم چالش و روشهای اثرگذاری بر دیگران.
- ارائه دیدگاهی از رفتار مصرف کننده (جهانگرد).
- الگوهای رفتاری بر مبنای اتیکت و آداب و معاشرت در جهانگردی.

خط مشی‌گذاری در صنعت جهانگردی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

پیش نیاز:

هدف: آشنا شدن دانشجویان با خط مشی‌گذاری صنعت جهانگردی.

سرفصل درس:

- اصول سیاست‌گذاری در جهانگردی.
- مطالعه خط مشی‌های صنعت جهانگردی در کشورهای مختلف در این صنعت.
- مطالعه ارزشهای اسلامی و ملی که باید در خط مشی‌گذاری لحاظ شوند.
- مطالعه خط مشی‌های صنعت جهانگردی در کشورهای اسلامی.

حسابداری مدیریت (جهانگردی)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

پیش نیاز:

هدف: هدف از این درس آشنایی دانشجویان با مباحث مختلفی است که از لحاظ مالی مطالعه آن برای تصمیم‌گیری مدیریت ضروری است. مطالعه حسابداری مخصوصاً در امر برنامه‌ریزی و کنترل عملیات بسیار حائز اهمیت است. مفاهیم و فنون اساسی آن از جهت برنامه‌ریزی و کنترل نه فقط در موسسات تولیدی بلکه در کلیه سازمانها مورد استفاده می‌باشد و به همین علت در درس حسابداری مدیریت یا حسابداری درون سازمانی بیشتر بر مسائل برنامه‌ریزی و کنترل تاکید می‌شود تا بر نحوه محاسبه قیمت تمام شده محصولات و ارزیابی موجودیهای جنسی و تعیین میزان سود.

سرفصل درس:

- نقش حسابداری در سازمان .
- اصول اساسی حسابداری: مفاهیم، فنون و فرضیه‌ها و قراردادهای.
- آشنائی با گزارشهای سالانه شرکتهای سهامی .
- مسائل و مشکلات تعیین سود خالص.
- بودجه جامع: طرح کلی .
- طبقه‌بندی هزینه‌ها: ارتباط حجم و سود.
- طبقه‌بندی هزینه‌ها و صورتهای سود و زیان.
- استفاده از بودجه‌های متغیر و استانداردهای هزینه در امر کنترل و نظارت.
- ارتباط جمع هزینه‌ها با تغییرات حاصل در حجم فعالیت .
- انگیزه و حسابداری براساس حوزه‌های مسئولیت و تخصیص هزینه‌ها.
- هزینه‌های مربوط به هزینه‌هایی متغیر در حل مسایل.
- بودجه‌بندی سرمایه‌ای .
- تاثیر مالیات بر درآمد در برنامه‌ریزی مدیریت .
- بکارگیری هزینه‌های غیرمستقیم تولید: هزینه‌یابی متغیر و هزینه‌یابی کامل.
- عدم تمرکز و ارزیابی نحوه انجام فعالیتها و قیمت‌های انتقالی.

روشهای کمی در جهانگردی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

پیش نیاز:

هدف: آگاهی دانشجویان با مفاهیم پیشرفته تحقیق در عملیات و کاربرد مدلسازی ریاضی در تصمیم‌گیری‌ها و برنامه ریزی‌ها.

سرفصل درس:

- مروری بر مفاهیم و مبانی مدلسازی.
- مدلسازی کمی.
- برنامه‌ریزی خطی
- کاربرد یک نرم‌افزار برنامه‌ریزی (نظیر *QSB* و یا...)

ارزیابی طرح‌های توسعه جهانگردی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

* تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

پیش نیاز: محیط ملی و بین‌المللی تجارت و گردشگری (۵) و خط‌مشی‌گذاری در صنعت جهانگردی (۷).

هدف: توسعه توانمندی‌های دانشجویان در ارزیابی طرح‌های توسعه جهانگردی در ابعاد فرهنگی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فناوری و زیست محیطی.

سرفصل درس:

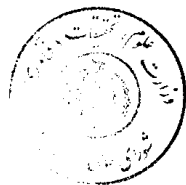
شناخت مفاهیم بنیادی نظیر طرح، ارزیابی، امکان‌سنجش، هزینه، منفعت و...

- اصول اساسی ارزیابی اقتصادی یک طرح.

- شناخت روش‌های مالی ارزیابی و کاربرد آنها در جهانگردی.

- شناخت فنون ارزیابی اجتماعی و کاربرد آنها در جهانگردی.

- الگوی بررسی اثرات زیست محیطی طرح‌های جهانگردی.

بازاریابی بین الملل در جهانگردی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

پیش نیاز:

هدف: آشنایی دانشجویان با شیوه‌های تحلیل محیط بازار بین‌الملل و شناخت عوامل تاثیرگذار بر آن و بکارگیری ابزارهای مناسب بازاریابی به منظور توسعه فعالیت‌های جهانگردی.

سرفصل درس:

- تحلیل بازار جهانی و پیش‌بینی‌های حاصل از آن.
- برنامه‌ریزی و توسعه فعالیت.
- ارزشیابی و انتخاب تبلیغات پیش‌بردی.
- انتخاب فروشنده و عرضه‌کننده.
- تاثیر بازاریابی و تحلیل آن.
- موانع ناشی از فرهنگ، زبان و حساسیت.
- جایگاه‌یابی محصول برای صادرات.
- ارزیابی روندهای خارجی و موضع رقابتی.

رفتار مصرف‌کننده در جهانگردی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

پیش‌نیاز:

هدف: شناخت عوامل کلیدی در رفتارهای انتخاب مقصد توسط جهانگردی کشورهای مختلف و چگونگی لحاظ نمودن آنها در استراتژیهای بازاریابی صنعت با تمرکز روانشناسی اجتماعی و استعانت از سایر علوم اجتماعی در محیط‌هایی که جهانگرد با آنها مواجه می‌گردد.

سرفصل درس:

- بررسی انگیزه‌های سفر مردم کشورهای مختلف و پیش‌بینی تعداد جهانگرد.
- بررسی رفتار جهانگردان کشورهای مختلف و مدل‌های تقاضای جهانگردی.
- شناخت عواملی که بر رفتار تاثیر می‌گذارد.
- شناخت و جلب مشارکت مصرف‌کننده.
- فرآیند جلب توجه و یادگیری در سفر.
- نگرش و قصد جهانگرد در تعیین مقصد.
- رفتارهای تصمیم‌گیری، یادگیری کلاسیک و موثر (عامل).
- تاثرات فرهنگی.
- گروه‌های مرجع.

بازاریابی محصولات جهانگردی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

پیش نیاز:

هدف: معرفی نقش بازاریابی در توسعه بازار محصولات جهانگردی با رویکردی اجرایی.

سرفصل درس:

- جهانگردی از دید عرضه و تقاضا و مفهوم محصولات جهانگردی.
- جهت‌گیری بازار در برنامه‌ریزی جهانگردی.
- آشنائی با مفاهیم اساسی و روشهای لازم در جهت‌گیری بازار.
- ایجاد توانائی برنامه‌ریزی برای بازاریابی.
- آشنائی با نیازهای برنامه‌ریزی بازاریابی در جهانگردی (به علاوه وظیفه شوراهای منطقه‌ای و محلی جهانگردی و نقش مشارکت).
- شناخت عمیق‌تر جلوه‌های ویژه و تقاضاهای بازاریابی مقصد.

سمینار در بازاریابی جهانگردی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

پیش نیاز: رفتار مصرف کننده در جهانگردی (۱۲)

هدف: آشنائی دانشجویان با مقوله‌های مختلف در تحقیقات بازاریابی صنعت گردشگری.

سرفصل درس:

- اثربخشی تبلیغات.
- اندازه‌گیری رونق دوباره فروش بر مبنای تحقیقات.
- اندازه‌گیری میزان مناسب تبلیغات.
- ارزیابی اثربخشی آگهی‌های ملی با شکل‌های ترغیب کننده ارتباطات با تمرکز بازاریابی.

مدیریت اکوسیستم‌های طبیعی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

پیش‌نیاز:

هدف: آشنائی دانشجویان با ساختار، سیما، مکانیزم عمل و شیوه‌های مدیریت اکوسیستم‌های طبیعی.

سرفصل درس:

- تقسیم بندی مقوله‌های زیست محیطی در جهانگردی (محیط طبیعی، محیط اجتماعی، محیط ممنوع).
- مفهوم اکولوژی (اکولوژی گیاهی، جانوری)
- عوامل تشکیل دهنده اکوسیستم (اقلیم، ساختار زیست‌شناسی و نقش آن در تشکیل خاک، آبهای سطحی و زیرزمینی - خاک).
- محیط زیست و جهانگردی زیست محیطی (اکوسیستم).
- جهانگردی در مناطق کوهستانی
- پارک‌های طبیعی.
- مدیریت حیات وحش.
- آشنائی با GIS (نظام اطلاعات جغرافیایی).

برنامه‌ریزی جهانگردی در کشورهای در حال توسعه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

پیش نیاز: جهانگردی در کشورهای در حال توسعه

هدف: معرفی فرایند و اجزاء برنامه‌ریزی برای جهانگردی در کشورهای در حال توسعه.

سرفصل‌ها:

- چشم‌اندازها و پتانسیل‌های جهانگردی در کشورهای در حال توسعه.
- اثرات اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی جهانگردی در کشورهای در حال توسعه.
- برنامه‌ریزی و مدیریت جهانگردی در کشورهای در حال توسعه.
- تئوری‌ها و روش‌های برنامه‌ریزی جهانگردی در کشورهای در حال توسعه.
- برنامه‌ریزی جهانگردی - مطالعات موردی.
- ارزیابی برنامه‌های جهانگردی در کشورهای در حال توسعه.

مدیریت استراتژیک گردشگری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

پیش نیاز:

هدف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم اصلی در مدیریت استراتژیک و کاربرد آن در صنعت گردشگری.

سرفصل درس:

- آشنایی با توسعه برنامه‌ریزی استراتژیک و مفاهیم مدیریت استراتژیک و رهبری استراتژیک.
- مفهوم مدیریت استراتژیک برای گردشگری.
- هدفها، ماموریتها و توقعات از سازمانهای گردشگری.
- تجزیه و تحلیل استراتژیک.
- گزینش استراتژیک.
- اجرا، کنترل و نظارت استراتژیک.

سمینار در مسایل جهانگردی پایدار

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

پیش نیاز:

هدف: آشنای دانشجویان با مقوله توسعه پایدار و ارتباط آن با توسعه صنعت جهانگردی.

سرفصل درس:

- ۱- مشخصه‌های گردشگری پایدار از دیدگاه بازاریابی.
  - مقایسه مناطق مختلف: اروپایی شمالی:مدیترانه،امریکای شمالی،آسیای شرقی ومنطقه اقیانوس آرام، منطقه کارائیب، اروپای شرقی، روسیه و بقیه جهان.
  - اهمیت محیطی تعطیلی و گردشگری تفریحی.

۲- مدیریت گردشگری پایدار در مقاصد خاص:

- اداره گردشگری منطقه‌ای.
- نقش دولت در گردشگری منطقه‌ای.
- نقش بخش خصوصی در گردشگری منطقه‌ای.
- فرایند بازاریابی برای گردشگری در مقاصد خاص.
- مدیریت جشنواره‌های تجاری و همایش‌ها.

۳- مسایل و موارد مطروحه در زمینه اداره کارآمد بخشهای عمده سفر و گردشگری:

- راهنمای عمل شرکتها برای پایداری.
- پایداری در بخش اقامتی.
- پایداری در بخش جاذبه‌های جهانگردی.
- پایداری در بخش حمل و نقل.
- پایداری در بخش راهنمایی گردشگران.

جمهوری اسلامی ایران
دانشگاه فرهنگستان آموزش عالی

بسم الله

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۱/۲۴

شماره: ۲۳/۲۶۴۹

پیوست

حداقل و حداکثر واحدهای درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۲/۱۱/۹)

شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری روی برنامههای آموزشی، حذف، ترمیم ناموفق و واحدهای غیر ضروری و ادغام شاخهها در بعضی از رشتههای تحصیلی، حداقل و حداکثر واحدهای درسی مقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد. این مصوبات از تاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو میگردند.

۱- دورههای کارشناسی حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد
۲- دورههای کارشناسی حداقل ۱۳۰ واحد و حداکثر ۱۳۵ واحد (برای رشتههای مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)

۳- دورههای کارشناسی ناپیوسته حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد

۴- دورههای کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد (که از این تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختیاص به پایان نامه دارد).

۵- دورههای کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد

۶- دورههای دکتری Ph. D. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که از این تعداد ۱۶ تا ۲۰ واحد میتواند اختیاص به رساله داشته باشد).

در اینصورت:

الف: گروههای برنامه ریزی موظفند کلیه برنامههای مصوب رشتههای مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غیر ضروری، سقف واحدها را در مقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب: این تقلیل واحدها و برنامههای جدید برای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۲-۷۳ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج: دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۲ نیز میتوانند وضعیت تحصیلی خود را با برنامه جدید تطبیق دهند، در اینصورت تطبیق واحدها و ترمیم با برنامههای جدید حسب مورد برعهده شورای آموزشی گروه یا کمیته تحمیلات تکمیلی مؤسسه ذیربط است.

رای صادره در جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی در خصوص تقلیل واحدهای درسی در مقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به هر حال اجرا گذارده شود.

دکتر سید محمد مؤمنان هاشمی کلیپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معاونت محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

سید محمد کاظم ناشینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

۲۱۹

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

بشماره

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۵

شماره ۱۱۳/۲۶۶۲

دستورالعمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳

- ۱- گروه‌های برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خود را بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش دهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانشجویان شاغل به تحصیل می‌توانند بر اساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی، به سه ذی ربط و با رعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
  - ۳-۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرانده باشند.
  - ۳-۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدها در دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۲۵ واحد و برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
  - ۳-۳: آن دسته از دانشجویانی که در شمول بند ۳-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از نیمسال تحصیلی بعد کمبود واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:
    - الف: کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجوی، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشد، پذیرفته می‌شود.
    - ب: در سهایی که در برنامه جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجویان در سهارا قبلاً گذرانده است، بر اساس همان تعداد واحد گذرانده شده از وی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن دروس را ندارد.
    - ج: گذراندن سهایی از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویی که آن درس را نگذرانده‌اند الزامی نیست.
    - د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کاپه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۵ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است.

مجلس ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی، مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳ در مورد دستورالعمل اجرایی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد تصویب است جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد تقی چاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: م. اونت، م. م. م. وزارت فرهنگ و آموزش عالی و

م. اونت، م. م. م. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و
رئیس م. م. م. دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمند است دستور فرمائید به واحدهای مجری ابلاغ نماید.

سید محمد کاظم نائینی

د. ا. ی. عالی برنامه ریزی

۴۳۲